

КОЛЛЕГИЯ

Хар бѐлюмде да - ахшы тюрлениуле

КЪМР-ни Промышленность, отлукъ-энергетика комплекс эм жашы жуурт-коммунальнъи мюк министрствосуну коллегиясы кезилеу жыйлынуу 2009 жылда этилген ишлени итогларын чыгарууна эм 2010 жылда борчланы созууге жорланган эди. Анда баш докладчы министрствоу таматасы Адиб Абрегов этгенди эм кѐп магъаналы ишле къалай бардырылганын юсеринден тынгыны хапар айтханды.

Ол бирдиргенге кѐре, промышленность комплексни фидайлы ишлеуе кѐтѐруде баш борчладан бири - предпритилганы онларын игилендиреу эм алачы техника кючлери алышдырыу болганды. Ол жаны бла «Терек-механика», «Кавказкабель», «Телемеханика», «ЭРПАК» акционер обществовола, чекленген жуурт апылкълары болган «Комплект» чурукъ фабрика, «Севкав-рентген-Д» обществовола шендюлеу, бийик хайырлы ишлеге оборудованила сатып алып орнатуу жаны бла 2009 жылда ити кесек иш этилгенди. Ачыктылтыр 600 миллион сом къоратылганды.

КЪМР-ни Президенти Арсен Канов инвесторлагъа производстволаны жангыртуу эм жангы предпритила ишлеу жаны бла кесленини инвестиция проектленин жашауда бардырыр ючюн, ачыш онла къурауагъа дайым да улуу эс бурганлай турды. Сѐз ючюн - чекленген жуурт апылкълары болган «Борен-Текстиль» общество бытыр сентябрь айда ачылганды. Анда чындай кийимле тигиледи эм ала бизни республикада эм Россей Федерацияны башха субъектлеринде сатылкъыла. Чекленген жуурт апылкълары болган «Чегенин «Кари-ристан» тери заводу» общество да озган жылы декабрь айыны ал

кючлеринде хайырларыгъа берилген эди. Анда тери жарашдырычу италияны эм тюрк оборудование орнатылгандыла.

Жылгъа 2,4 минг тонна сѐрѐб жарашдырыгъа план барды. Юг федеральный округда бу кесича жангыз предпритияды.

Андан ары докладчы министрствоу промышленность предпритиялары тюрк-тюрлю кѐчючлере бла аймакларга къатышканалары юсюнден айтханды. Аны хайырындан 2009 жылда Россейни регионларина бла СН-ни къыралларина промышленность продукция жиберуу жаны бла жангы байламкъла токташдырылгандыла.

Белгилеп айттырчасы уа, Россейни Правительствоосуу даражында «Терекалмаз» ачык акционер обществовоу коллективни ишине ахшы багъа бичилгенди. 2009 жылда 24-чю ноябрда РФ-ни Правительствоосуу ююно саугъала беруичоу закънады бизни бу предпритиябызгъа «Продукцияны бла жумушланыны качестволары жаны бла бийик кѐрѐмдюлерни эм менеджментни бек хайырлы амалларны ишле синдириу ючюн» деген РФ-ни Правительствоосуу саугъасы берилгенди.

Ахыры 2-чи бетдеди.

«Къоркъулу оюнла»

Аперим, Хажи-Мурат!

Озган йылх кюн биринчи канада «Жестокие игры» деген беруичоу кѐрѐзтгендиле. Анга бизни жерлешибиз, Афины эм Пекин шахарларинда бардырылган Олимпиада оюнланы призѐру, спортну халкъла аралы устасы, суур атлет Аккоиланы Хажи-Мурат да къатышханды. Телефон бла сѐлешип, андан къыска интервью алганбыз.

- Сен оюнла башланганды, «Къабарты-Малкъар» кѐп заманлагъа» деген эдинг, биз а сени ючюн бек къайгырланганбыз.
- Сау болгузу.
- Хажи-Мурат, оюнлагъа къатышыргъа сени къалай чакъыргъанды?
- Мени биринчи каналны баш редактору чакъырганды.
- Оюнланы уа россиялием, огъесе аргентиначылары къурагъандыла?
- Аргентиначыла.
- Россейден неича адам къатышханды? Алачы сайлау къалай барганды?
- Бек алгъа сайланганы саны ити да кѐп эди. Болсада къатыш кастинген сора жетими адам къалганды.
- Къайсы къыралланы келечилери къатышханды оюнлагъа?
- Англияны, Австралияны, Аме-

рикананы, Германияны, Францияны, Италияны, Испанияны. Оюнлагъа къатышхан хар къыралланы да кесини ючюн, сагъаты бар эди. Сѐз ючюн, Россейни коно болган заманда, башха къыралланы келечилери болмагъандыла алайды. Аны айтханын, бирибизни да жокъ эди сынау жыйшдырырча онгузу.
- Оюнла къайсы шахарда бардырылгандыла?
- Ала Буэнос-Айрес шахарны бир аруу жериндеде эки ойыкны баргъанды.
- Ала башлангандан алгъа, баям, тынгыны хазырланган болуп эдинг?
- Бир сагъат да угъай. Бизни ол шахарга келтирип, иш ма былай болупкъда деп, айтхан болмаса, къалай ѳтерге керек болганын а бир адам да кѐрѐзтгенди.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Бушудуу митинг

Киши жерде жоюлгъанлагъа сый бергендиле

8-чи марта Долинскеда малкъар халкъны репрессиягъа тошоп бѐнгелерини мемориалны арбазында миллетбѐз туугъан жеринден зор бла кѐчюрюлгенни атадын бушуулу митинг болганды. Аны КЪМР-ни Президентинде Граждан обществовоу институтларын айнтыуу себеблик этуу эм адамны эркинликлери жаны бла коммисияны жууаплы секретары, малкъар халкъны республикасы «Але» жамауат организациясны башчысы Беллоиланы Суфиян ачады эм бардырганды.

Ол, кесини къыска сѐзюнде малкъарлылары туугъан жерлеринден зор бла кѐчюрюлгенни былай бѐз болганын белгилей, былай угулмалыкъ артыкълык, миллетни 16 минг жашы Ата журт ючюн къанын сѐрмешледе къазуат эте тургъан кезиуде этилгенни эсгертгенди. Халкъыбыз сау 13 жылны учулукъ сынаргъа тошгенди, кѐле андан, суукъдан замансыз ѳлгендиле, дегенди. «Не бек къыйын болган эсе да, ол адамлыкъ даражасын тебен этмегенди, иш кѐлѐлюкѐ бла атын айтдыргъанды. Бюгонлюкѐде туугъан жеринде башха миллетле бла бирге шѐкѐлѐуде жашайды» - деп чертгенди.

Андан сора Белпай улу сѐзню Къабарты-Малкъарны Муслималарны дин управленийасын председатели биринчи орунбасры Мисир-

Солдан оингъа: Парламентни Председатели Чеченланы Ануар бла КЪМР-ни Правительствоосуу Председатели Александр Меркулов эсгертмеге голле саладыла.

ланы Хызыр хажиге бергенди. Ол, жыйылгъанлагъа кѐчюрюлгюк зорлугун санап ѳлгенге атап, дуа тутдыргъанды.
Бизни бла республиканы оючу къулукъчулары, тышандан келген къонакъла эм жамауат организациялары келечилери малкъар халкъны адабияты мурдорун сагъдан акылман Мечиланы Къам хажини эсгертмесине голле салгандыла. Жыйылгъанла, алайдан мемориалны ичине

кирип, анда малкъар халкъны тарыхыны, социаль-экономика айнуууну, культураны, искусствоуну эконатлары бла шагъарейленгендиле.

ЛУКЪМАН улу М.

Къыралда - дуняда Къыралда - дуняда

Контрольну игилендириге
Къыралны Прокуратурасын озган жылы итогларын чыгаруугъа жорланган жыйлынуу болганды. Аны ишине РФ-ни Президенти Дмитрий Медведев да къатышханды. Прокуратураны башчысы Юрий Чайка этген докладда айтгъанына кѐре, озган жылда законнга 970 минг, финансланы юсюнден законодательствогъа эм - миллион чакълы бир бузукулкъла этилгендиле, ала бла байламлы 600 уголовный иш сюдге берилгенди.
«Прокуратураны баш борчлары экономика эм социальнъи сфералда тутхулукъну, къырал заказланы тап юлѐшюну, миллионгъа надзорлукъ этюну, урууну законодательствосуна, жашуу журт законодательствогъа эм къырал магъаналары болган башха сфералда контроль этюду. Контроль эту да хайырлы болурга керекди» - дегенди къырал башчы.

Кандидатларын кѐрѐзтгенди
РФ-ни Президенти Дмитрий Медведев «Единая Россия» политика партияны лидери Борис Грызлов бла ишчи халда тошгенди. Анда «единосотлан» башчысы субъектлере губернаторлагъа партияны келечилерин кѐрѐзтгенди. Сайлагъыз деп, хар субъекте 4-5 кандидатны.
Кеси ырызлыгы бла кѐртенди
Дмитрий Медведев Ванкуверде рещил спортмесле жетимли рещилшмай къалгъанларны хатасындан биз 11-чи болгъанбыз, дегенди. «Озган 100 жылны ичиде да алай арха атылмагъандыла СССР-ни неча Россейни спортчуларыны командалары (В.Жирновский).
Дмитрий Медведев спортсменлени бу оюнлагъа хазырлагъан къулукъчула ишлеринден кетерге, спортсменлени уа ол ишине ити билгенге хазырларгъа керекдиле, дегенди. «Къалгъанланы билмейме, мен Президенти айтханын тогъе санайма эм кеси ырызлыгъым бла отставкагъа кетеме» - дегенди Россейни Олимпиада комитетини президенти Леонид Ткачев.

Бурджанадзе Москвада Россейни Правительствоосуу Председатели Владимир Путин бла тошгенди.
«Мен толун иянама Россейни бла Грузияны жашуу сфералда байламлыкълары грузинли халкъгъа бек керек болгъанларына» - дегенди Нино Бурджанадзе. «Тюз айтасыз, бизни халкъларыбыз эрттен бери да къарындашчала жашап, ишлеп келгендиле.
Болсада, Саакашвили президент къададра, эки къыралны арасында төрели байламлыкъла окуна юзюле турдыла. Ол Россейни кѐрѐп болмайды, Россейге да керек тюрлююду ол. Алай эсе да, биз грузинли халкъдан къачмайбыз» - дегенди Владимир Владимирович.

Грецияда - къозгалыула
Грецияны ара шахары Афинде профсоюзла правительствоу эки ючюн къолгъа этгендиле эм халкъны власть органлагъа бойсунмагъа чакъырдыла. Къозгалыу правительствоу къытылкъдан къутулур муратда иш хакъны азайтханы, налогланы уа ити да кѐтѐргени ючюн башланганды. Полициячыла демонстрациячылары кѐз жашланы келтириучоу газ бла, суу чачдырыу бла, резин танкъла бла тойкучу чачаргъа юрешедиле. 30-дан аслам адамны тутхандыла.

Басмагъа ХУЧИНАЛАНЫ Ануар хазырлагъанды.

ПРЕСС-КОНФЕРЕНЦИЯ

Баш жумушла - алдадыла

Орта кюн Правительствоу ююнде КЪМР-ни культура министри Руслан Фиров пресс-конференция бардырганды. Ол анда озган жылы итогларны, 2010 жылда жалчатыллык ишлени юсеринден айтханды. Ары республикасы газетлени эм «Къабарты-Малкъар» къырал телевиденианы журналистлери келген эдиле.

Бек алгъа Фиров, озган жыл бардырылган ишлени сагъатла, «Эбрусуу башында той» фольклор фестивалны жангырланган бек магъаналыгъа санаганды. Ол, биринчи кере он жыл мындан алгъа къыралып, ѳчюлѐк тура эди да, жангырып, кюч алганды. Фестиваль ЮНЕСКО-ну календарина да киргенди, дегенди Руслан Борисович. Бытыр анга къатышыргъа сойген къыралланы илгерге тогъен эсе, эди ала алгъадан окъунуа кеслери завакала бергендиле.

РФ-ни культура министри Александр Авдеевни башчылагъа бла ол министрствоу Координация совети кесини кезилеу жыйлынуу Нальчикде бардырганына да улуу магъанасы болганын айтханды. 2009 жылда республиканы жамауаты, Инна Кашежеваны юбилейни кенг белгилеп, 115-чи Кавказ кавалерия дивизияга аталган эскерингири да къыралгъан эди. Алада музыка театрын залы толуп, къаручу ырызлыгъын билдиргенди. Инна Кашежеваны эскеруу ингири Москвада Политехнический институтта да бардырганды. Ол РФ-ни Жазуучулары союзуу башламчылыгъа болганына да эс бурганды Руслан Борисович.

РФ-ни кинематография союзуу таматасы Никита Михалкову бизни республикагъа келгенине да белгиле ишге санаганды культура министр.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Спартакиада

Къутхарычула хорлагъандыла

КЪМР-ни Спорт эм туризм министрствосу къулрап, Къабарты-Малкъарны федеральный службаларны ишленини спартакиадады бардырылганды. Аны итогларны аталгъан тошугу ѳтгенди. Анга министр Руслан Афаунов, спорт бѐлѐмюу таматасы Аналаны Аслан да къатышхандыла.

Тошубешиу спартакиадагъа къатышхан 9 службаны келечилери келген эдиле. Жыйлынуу ача, Аслан Мартинович бу эришюлени, бек азадан, жылгъа бир кере бардырыр мурадлары болганын билдиргенди. Алай бла адамланы спорт бла юрешюуге тартынуу ѳсдюор акыл барды.

Спартакиадада уа теннисден, баскетболдан, волейболдан, гиче футболдан, шахматладан, бильярддан эм жюзулѐден эришюле болгандыла. Быйыл бу ишге къатышмагъан службалыа эчиги жол бардырыллык спартакиадада кеслерин кѐрѐзтюрге керек болупкъда деген оюму Аслан Афаунов айтханды.

Бизни бла министр хорлагъанланы саугъалауа кѐчгенди. Бу жол биринчи жерин 47 балл бла РФ-ни МЧС-ини КЪМР-де Бул управленийасыны келечилери алгъандыла. Саугъаны алыргъа управленийны таматасы Сергей Шагин кеси окъунуа келген эди. Ол былай эришюле службаланы келечилерини къаруларын юлгерге себеплик этгенлерин чертгенди. Ол спортну кюч топюрлеринден эчичи спартакиада бардырылса ити болгунду да айтханды.

Экинчи жерин 44 балл бла Ич ишлени министрствоу келечилери алгъандыла. Ючючюле уа 43 балл бла УФСН-ни командаласы болганды. Алачы барсыны да кубокка эм грамотала берилгендиле.

Тошубешиу ахырында Аслан Афаунов жыйылгъанладан спартакиадады бардыруу бла байламлы къалай жангы оюмлары болгъанларын соргъанды.

ТАПАСХАНЛАНЫ Аминат.

СУРАТДА: (ондан солгъа) Аслан Афаунов Сергей Шагинни саугъалайды.

Дарманланы багъалары тошерикдиле
2 бет

Жорегинде оту болган Шохай
3 бет

«Усталыгыбызны кесине тартхан бир сейир кючю барды»
3 бет

Юрий КРАСНОЖАН
«Команда сезоннга хазырды»
4 бет

Хар бөлүмдө да - ахшы тюрлениуле

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Отпукэ-энергетика комплексини оюонден айта. Адиб Абетов шендо республикада 11,9 миң километр электрролаа эч юч миңден аслам трансформатор подстанцияла ишлей тургананы билдиргенди. Беш гидро эм аян жылуу станцияла ишдейле, ала жылуу 400 миллион киловатт-сагыт электрочок чыгарыдыла. Республикада баш кыруулушадан бири - Төбөн Черк ГЭС-лени каскадан ишлейле. Буагытада инвесторлар программалга тийишликте аны экинчи кезуону - Къашхатау ГЭС-ни кыруулушу - ахырына жетдириле турды. Ол хайырландырылган берилсе, Къабарты-Малъары жеринде болган битую электростанцияла республикага керекли токуу 50 процентин чыгарылыдыла.

Докладчы газ сөтлени ишлейде, нефть эм аны жарашдырычу белюмдө, энергияны алуу

жортоутоде болупланы ослеринден, шарт юпюле келтирип, толу халар бергенди. Жашуу мурут-мурут кыруулушун оюонден жооондод айтылганды докладда. 2010 жылы январь айны биринчи кюнине республикада жашуу фонду битуюлу ёнеми 14,6 миллион квадрат метрди. Ол кюнине 3350 жашуу койледе турганаа кён фатарлы мекарлабашчылыгына этино турюлорло формаларын сайлаганды.

Жашуу фонду эм жашуу магуулары болган объектлеринде 2009-2010 жылпаны кыш кезуонунде казырыла КъМР-ни Правительствосуно оюонуна тийишликте бардырылганды эм тас этилгенине казырылганы папорту берилген эди. Кыш кезууде жылуу сөтледе аварияла болмагандыла дерчады, улуу къуам жауп салган халата мауында эм терк кетерилип турганды.

Буула турган (аварийный)

ойледен адамланы кёчорюнуло программасына кёре, былыр кыаллы ишле этилгенерини эм мундан ары да этилгенини оюонден министр кёл колголе келтирип айтканды. Ол иште ахаа бёлюнеди эм ахаага фатарла эм койле сатып алынадыла. Алай бла республикада иги кесек адам жагы жашуу журтлаа кёчорюлгенди. Андан сора да, бир къуам алдеде ол муратлада кёл кылат жашуу койле ишленгенди неда ишлене да турдыла.

Министерствону коммунальный муок предриятиларды 2009 жылда кёл иш тамамлагандыла. Сёз кочон, суу бла жалчытууда 90,5 миллион сом багысы иш этилгенди, эски суу быргыла жюле бла саналган километрледе эм канализация сөтле, котельяналы тозуранган жылуу сөтлери алындырылгандыла, беш автономный котельяла орнатылгандыла.

Авария запасы толтуруу ючюн, былыр 3,9 миллион сом

багысы ырыскы-техника затла алынгандыла. Андан аварияла кетерип ючюн, шахар округлаа бла муниципальный кыруулуукулуглаа 4,1 миллион сом багысы ырыскы-техника керекле берилгенди.

Коллегиада андан сора чыгырлы сёвешеленде да кесерино оюонден президиетияла, организацияла былыр ишлери кыла кыруалганыны, бир къуам жартылыкканы эм кемчиликлени юслеринден айтп бошогандан сора, бойлугла муратларын да билдиргенди.

Бу жылыууга КъМР-ни Правительствосуно Председателини орунбасары Уналаны Къямиз къатышканды эм анда сёлешгенди. Ол министрствону ишине бир къуам кемчиликлени юслеринден аман керетино амалларында айтканды, болсада ахырында бу ведомствону ишине аман багыс бичмгенди.

зюн айтсам, хар зат да сейр эди. Алай ала мени спорт жаны бол жаруу этиюоме артык улуу хайыр бергенди деп айтталык тойлооме. Ала оюнда эдиле.

- Сен, бир адамга да хорлатмай, алга таукел барга эдинг. Очкола да жыйшыдырганса, ахырында финалга да чыктыңа. Болсада Александр Покутунниге бек бердинг биринчиликни?

- Ол, алга къоркуп, андан ары оюндага къатышмазга деп тура эди. Ахырында ырызлы оюонду билдиргенди. Мен а аптам тегки киши бла эриширге сыймегенме.

- Оюнда бошандыла, къайсы къыранлы келечилер хорлаган болура, хапарын бармады?

- Тюзюн айтсам, терк окуна кетген эдим Аргентинадан. Ким, кыаисы къырал хорлаганында а хапарын жокъу. Андан сора да, мен аны газет окуучулууга буагытада айтсам, ала беруге къаргыз суууп кыаллыкдыла.

ХОПАЛАНЫ Марзят.

Баш жумушла - алдадыла

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Ол ючон пресс-конференцияда киномотографияны оюонден кёл айтканды. Нальчикде Санкт-Петербургу къырал уишорсетини бла телевидение оюонды филмаларын апар план барды. Ол болупк ишимди? Интеллектуал кыраучуула 50 шитинги болган эчи киноаатар ишлер мурат бар эди, бу проект не халдады? Бу соруглаа Фироз алуула бергенди. Аны оюунда кёре, телевидениега операторла, редакторла, режиссерла да керекди. Бу жаны бла филмал улуу болушукта. Анда окурдуулар сыймекчи, аланы санымда киноаатар чыгарыла. Кунтура министерство билдирюле бергенди да айтканды.

1970 жылда Владивиккада

художестволу фильмл салып тургандыла. Республикада алай база болса, дегенди Руслан Боровиш, Россейден келген кино ахшы кызуула мындагы студияны базасын хайырландырыдыла, алга суу улуу колликди, битую а ахаа тошорго. Бу проблема РФ-ни киномотография оюуну бошулушту бла тамамаланырды.

Интеллектуал кинону оюоненге эчки аз ишлеуно Фироз келди? Бу соруглаа Фироз алуула бергенди. Аны оюунда кёре, телевидениега операторла, редакторла, режиссерла да керекди. Бу жаны бла филмал улуу болушукта. Анда окурдуулар сыймекчи, аланы санымда киноаатар чыгарыла. Кунтура министерство билдирюле бергенди да айтканды.

1970 жылда Владивиккада

Дарманланы багалары тюшерикдиле

Озган жыл РФ-ни Правительствосу «Адамны жанына бек керекли, жашуу магананы дарманланы багаларын тохташдырыу кыралы жанынден башчылык этюне оюонден» бергини кабыл этгенди. Анда аптеккада бл отпукэ сатыуула дарманланы багаларына кылайык бир къошоръ эркин болганлары бир нызмага келтирилгенди.

аптекка бармыдыла, деп соргандыла. Таяси Березова айтканыга кёре, 2009 жылда 56 аптекка тиктилген эди, анда 23-юнде буук-пукла ачыкналганы себепли алага административ ишле ачылгандыла.

Алуучу, дарман асыры багы болганына ишле эси, аны алгыны багысын тохташдырырга онг бармыды, деп да соргандыла. Роман Литвиненко дарманла чыгарылгандан окууну багыс болганын чертгенди. Аны жалаанда аптекка документлени тинтенде тохташдырырга болушукта, болсада аланы кёргозтмезге да эркиндиле. Ишеклик бар эсе, Комитетде кызыууны 40-23-25 номер телефонуна, неди Интернетте www.rscbr.ru сайтта жазырга болушукта.

Журналистлени жагы буйрук дарманланы азайтырга себеплик этмезми деген соруларна тобушуну бардыргыла алаа лоббийю къоркучу жокъду деп шарт айткандыла.

ТИКАЛАНЫ Фатима.

Байрам

Озган шабат кюн Республиканы пенсия фонду тишируулагга жарык байрам кыруалганды. Ары келген хар пенсиячы тишируу, сууга алыш, торло-торло консулгала къатыштыш, тепсел, жарык кёл бергенди. Президентни кенешчиси Уналаны Аминатны да чакырган эдиле ары.

Оюн, кюлкю да кёл эди

Пенсия фонду койлеринде солууда турган тишируула, эр килеу жыйылтып, жерле, тепсел, бир бирин тансыкылап, байрамланы да алай белгилейди. Бу жаны бла алаага - «Къабарты-Малъар» къырал телевидениесини мадъар илде музика берилени редактору Асанланы Кулина да болушканды.

Ол ючюн а сахнага жалаанда тишируула чыгырландыла. Ала, бу байрамны бардырган Заурбек Шиковну соруларына жуула берип, арыуу чыгуулуурин, башха хушерлени да кёргозгенди. Эришчи хам халда бардырылганы себепли кюлкю, оюн да кёл эди мында. - «Мис сөздөөдө», - «Мис жөноткөчүлүк», - «Лейс песня» - анда болганды.

Уналаны Аминатны саугалайдыла.

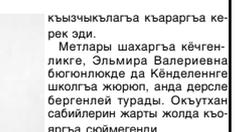
Башкала а «Все годы ты мне омпос», дегенде эр кишини, аны сюйгөн азыкларыны оюонден айткандыла, миллет төсөулге барып, валс, танго тепсел, жырлап да эришгенди.

Балм, бу байрам былай жарык өтмөк эди аны Заурбек Шиков бардырмаса. Ол кеси да солудууда

КъАЖЫКЪМАУ

«Башлаганы затымы ахырына жетдирирге сюеме»

Бу сюйдомло жаш тишируучукукъ кыраар, башчылык атына болганына ийнанарыгыны окуна келмейди. Алай а кёлденени кыз ошулууны Элимур, аптага кызууна, дунинда денден да багылыга юйор насыбын санап жойайды.

Кызычкылаа къаргызга керек эди.

Ол кеси ала устас юйорде бөгенди. Алаа Жашуулары Исмайлыны жомакларына, насыхат сөзлерине кёл кюнню тынгылаганды. Ол окутуулу турган таулу жаш, арта Көндөлдене устасыны юйюне келип, анга жоорк ырыскыны айтканды да кёргенди сабылгениди.

Жаш а, Израильге кёлчоп, анда жашай эди. Гитче кызычкылаа ол затла барсы да сейр кёрюнгенди. Аппасына, атасына, атасыны эгечлерине бла къарындашларына алаа болурга сюйгөнди. Ала а барысы да, бирери бирер жерде усталык этип, ёсөп келген жаш тёлголе билим беруге улуу кыйын салгандыла.

Илмуула жолу тынч эм терк токуу эсе да, Жашуулары кызылары ол муратны да жетгенди. 2005 жылда университетте биологиядан аспирантурага кирип, анда да ишле башшайды. Паразитология жана юкерошинуо сайлап, кёлгөнү, илму тинтиле бардырп тебейди.

Кече-юч демей, къадылп, диссертациясына материалла да жияды. Сабынчиклерин а ишине жуууу жерде сандык алтеди. Ала ауруп, болныцага тошген кезинде анга экам берирге керек эди. Ол ары врачланд тилеп, алай барганды. Энди а: -Илмууга берген заманымы сабылден сыйырганам», - дейди.

ЖАМАУАТ ОРГАНИЗАЦИЯЛАДА

Хар зат ючюн да къайгыра

Элбрус районда Тишируулары совети, кесине жеткен жумушланы тыгмылы тамаллап кюянаны да келчменди, бу жарык адымдары жашууларыны, ишлеринде да эс уругула, къайгырмырга керешеди. Анга советни 2009 жылда ишени итгарын чыгарырга аптаган жыйлылууда боргөн сёз да шагатылык этеди.

стосуна жиберилгенди. Энди ол алаага ахаа берюну эмда «Ана махтаулукукъ» майдала бла саугалауу оюондон оюо этерикди. Алай койоруу а районда 115 болдыла.

Аны башчысы Ахматланы Мариян кесини докладында билдиргенге кёре, аланы ишлери башха жамауат организацияны, созула эмда власть органды, оюончула бла къаты байланышкыла баруула болушукта. Тишируулары, юйорюно, сабылени бир жасуулары да кыламыганды эс бурдум.

Аны ма бу шартла да кёргозтеди: социално-экономика политика жаны бла комиссия бла бирге 224 кылайысз юйорюно жала болууларына кыралганды эмда алаага кюланд келгени болушукта да этилгенди. Женеветте болушук излей а былыр 180 адам келгенди. Аланы асламысы ырыскы болушук, аналаны бла сабылени саулукларына багарыга се

беллик этилени тилегенди. Жамауат организации кесини эчки ырыскы болмаганылыкка, ол адамланы жумушларын тамаллауу маддарларын эткенди. Аны къатышуула бла битую да 165 миң сом болушукка а юешенингенди.

Совети жандуулуруну «Юйорюйорге» деген акциясына тири къатышканды. Предпринимати тишируула, жамауат организацины тилги бла ахаа берип, жарлы юйорлеге аш-азык куржунла, кызганды сабылени болганды аналга ала кыйимле юлешингенди. Уруунуу эмда социалый айнётууу управлендиасы бла бирге беш андан да кёл сабыл ёсдоргөн юйорлени тизмелери жарашдырылгандыла эмда республиканы Правительствосуна жиберилгенди.

Тишируу советини кызуулуу башха организациаланы келечилери бла бирге былыр Улуу Ата журт урушка къатышканына эмда ёлген аскерчилени юйорлеринде болгандыла. Аланы тилектерин толтурурга керешенди.

Жыйлылууда советини ишине тири къатышканына атары да белгиленгенди. Афашокылананы Раисага, Газаланы Зухурга, А.Зейиланы Тилланы Аишата, Мурачаланы Людмилага, Евдэланы Зухурга, Курданданы Аксанга, Мисирланы Фаридга, Хугуиланы Любага, Атакууланы Норжанга, Шаповеа Иринага, Османланы Дарицага, Биттирланы Светланага, Толгурланы Жаннетте, Абдулаланы Розага, Акхаланы Людмилага, Вера Ашикоковага эм кёл башлагала улуу ылас этилгенди. Ала ишленген этниликке, жамауат ишени бардырырга да таман табдыла. Бедикде Тайилланы Зухура, Бильтеди Афашокылананы Люба, Элбрусда Байдаланы Жаннет Тишируу советлеге уста башчылык этеди.

Советни жыйлылуунда кёлден, Асадулаланы Елена, Абдулаланы Роза жамауат организацины председателине махтау салгандыла, 2009 жылда ишени иги кыруалганына санагандыла. Алаага Элбрус району администрациясыны башчысыны советини: Зейиланы Мамзат да къошулул, Марлим Илсынбаева Россиян Журналисттерини союзуну «За салгык перед профессональным сообществом» деген сыйлык белгисин бергенди.

ТЕМИРЛАНЫ Анатолий.

Сураты автор алганды.

Эльмирланы аптасы Исмайыл «ФСФС»-ни сайты устасы» деген атха малъар педагогалары арсында биринчилени саным да тийишли болганды. Къулииланы Къайсын анга атла намуула да жазганды. Ол интернауда, ызы бла а биринчи номерли шолгызга да кёл жылганына директорлык этгенди. Бююнолукта бу шолуу башчысы Исмайылны жашы Валерийди.

Эльмирланы ала бек сюйгөн предмети биология болганды. Устазы Метланы Фатиманы дерслерин ашыгып сакъялганды. Педагогты усталгыны анга багыны, ахай да, сабылере берсе болура. Ала бек терк сөзөдиле ол кесини ишине не кёздөн къарганын.

Алайды да, Эльмира Фатима Якубованы биологиядан дерслерин алай сейр кыруалганды. Эгитиуу болганылапты, устас алаага билим берир ючюн кёл торло маддарланы хайырланганы ючюн сюйгөнди. Школны бек иги бошاپ, уни

верситетте чырмаусуз кирип, хим-биология факультетини студент болганы.

Хар жаш адамгыла, анга да сейр эдиле студент жылды. Ол, окуугуна кёл салып, биринчи конуленде окулна кесин тегнерине, усталарына да сюйдогөнди. Тёртюнчю курсда болганды кезуунде, университеттеде окуулу тургалай, тууган элинде кеси жоюргөн биринчи номерли шолгыз ишлеп башшайды. Алай бла атасы башчылык этген коллективге тошеди.

Бирле алай да суну болура, мен аны къулунда ишле эсем, манга бек тынды, - дейди мени ушак негерим - болсада ол алай тойлоочу. Анда нызамы бек къаты сураган адамды. Керек жерде урушкан да этеди. Аппасы да, ол да туухан ишибизин ахырына дери бардырырга юйретгенди. Эжисине да бек ырызам. Устасы ишине юйорюбозоде эчки сый бериле.

Университетти бошай турганында, Эльмира Метланы Шамил бла юйор кырдыла. Ол биле эди кеси иги окуганын, андан ары билимин ёсдорюп, илмуу жолунда кесин сынарга сюйгөнди. Бир кесин аны оюонден унутуруга тошеди. Бир бири ызырланды турган жашчыкъыла бла агыз

Медicina факультетте окуула, Жашуулары кызылары адамны чархыла-бойректеле, жоорекде дегенча органдала болганы арууларны, бизде артыккада кёл тобеген энцидимный бокъур колтирген хатаны тиктирге бериле.

Биология факультетте окуула, Жашуулары кызылары адамны чархыла-бойректеле, жоорекде дегенча органдала болганы арууларны, бизде артыккада кёл тобеген энцидимный бокъур колтирген хатаны тиктирге бериле.

Кёч-юч демей, къадылп, диссертациясына материалла да жияды. Сабынчиклерин а ишине жуууу жерде сандык алтеди. Ала ауруп, болныцага тошген кезинде анга экам берирге керек эди. Ол ары врачланд тилеп, алай барганды. Энди а: -Илмууга берген заманымы сабылден сыйырганам», - дейди.

Биология имулану кандидаты болганына шагатылык къагытыны а Эльмира бу кюнде алганды. Алай бла ол, этген муратына жетип, окууну андан ары бардырырп бек сюйгөн аласын ырыз эткенди. Сабынчи хар жетишимине уа, ахай да, андан улуу киши кууана болмас.

МОКЪАЛАНЫ Зухура. Сураты ДАХЛАТАНЫ Марзят алганды.

АДАМ ЭМ АНЫ КЪАДАРЫ

Жюрегинде оту болгъан Шохай

Акъ-Суудан Ботталаны Шохай жыйырманчы өмүрүнө биринчи жарымында халкыбызды айткылык жашларын бирден бири эди. Биринчи дуня урушун кезинде, кыралыбызга жа чакпанда, душман аскери бла кызауат этерге кетди. Мамыр жашауда да угат ишчи, кыраулу кулдукчуна көргөзтөдү кесин. Аны таңгыр ала биогонлюкко да хурмет бла аты өзгөрдү.

Тай замандында кеси юйреткен, маңгылында акъ жулдуз сураты болгъан, кыратору бла кеткен эди уруша Шохай. Проладна тиристенде кыабарты аты полк кыралда, аны санында жетмиш беш таулу жаш болды. Ала барды да аттары, кыамалары бла келген эдиле. Алайда уа беш атар ушк-ла бердиле. Кыауам заманы уруш этерге юйреткендеринде сора полку Украинаны Винница шахарына келтирилди бир айдан фронтка этюрдиле.

Биринчи сөрмөшге полк 1914 жылда 18-чи декабрде Карпат таула тиристенде кыташты. Ол замандыгы Австро-Венгрияны жеринде Ветмино шахарны кытаында душманла бла кыты уруш этдиле. Ботталаны Жахибийни жашы Шохай да, башка нөгрөлерица, кесин чынтты жигичи кертоткенди.

Уруш бошалгъынчы, ол алай дагыда кеп сөрмөшлөге кыташты. Эттен кишиликлери юнон Георгий Жорну эки даражына да тиийши болды. Революция башлангъанда болшөвикле жаныча көчеди. Аланы санында акъ аскерле бла да уруш этгенди.

Өлине Акъ-Сууга кыайтханди сора адамгага жангы жашуу юсоюден аныктады турганды. Сөрөбрюковчуна элге киргендеринде уа, бек алгъа аны тутадыла. Юйге бертип, аллына кылауур салардыла. Ким биледи, экинчи ким аны кызаары кылай болур эди? Алай болшөвикле жангылаа аланы оюнулары бир эди - асмакъ негда илшан.

Шохайны анысы Чочайланы Коюмо да биле эди. Бир кишиге да шыамай бурмай, кылауурдан да кыркмай, кече келип, юйно арт жанында тешип, жашын кыутарады. Экинчи ким а сөрөбрюковчула Ботта улуну калмурун каракетин жазыла, юйкене уа от салып койдордиле.

Совет өлкөсүне тохташхандан сора Шохайны эл комиссарына айырадыла. Алышка дуня кыайтханди эди. Андан сора да, жангы жашуу кылай бардыргыа кереклис белгис. Адамланы да акыларны бир ызда тохтамай, ары-бери ауа турган кези. Биринчиге уа хар заманда да тынч болду. Аныга кеп кыайтханды да тохтади, алай болгъанлыктыга, тааши да асмакырак жетеди. Шохай эллиперини араларын

Акъ-Суудан Ботталаны Шохай

да анылауы ишле да бардырды. Шөндөгю 4-чо повлыканы тиристенде тытыр завод да ишледиле. Колхозла кыраула башлангъанда, акъ сууула ачыла эдиле. Аты айтылгъан ара молк кыраидыла. Улуу фермала жайып, кырагыла кеп сот, эт, жон берип тебирдиле.

Отуз жетичи жыл... Шохайны тутуп кетдиле. Прокуратурада уа, эллилени Холпук ишлей эди. Ол а Шохайга тооб кылады. Халар сорады. «Сени уа не терсилгин барды? Властыны, халкыны керти адамлардан бири. Сени кибиликерибиз тутсак, кимле бла жашарлыкты», - деп, фойтон бла Ботта улуну юйкөне ашырады.

Андан кыайтхандан сора ишледе кереште турды. Татар жанына ачык кырип, андан бери кеп сабий келтирген эдиле. Акъ-Сууга да бир кыауумун жибердиле. Шохай алааны юйрөклө келешди. Кесине да бир жашчыкы - Сафардин Имангуловну - алады.

Ол а артада иш да юйкөне кетми, сизде турурга сиеме деп, Ботталада кылайы кылады. Акъ-Сууда школну да бошайды. Андан ары окузурга союнген билдиргенде сора Шохай, жашны Бакурга элтип, мореходный училищеге сапады, ол аны да бошайды. Патриот сезим кыраи. Ленинград тиристенде уруш этип айланганды. Фир урушка да кыташтыла. «Мени өсюрдөргөн атам» деген аты бла - Извес-

тия» газетде Шохайны юсоюден улуу статья да жазгъан эди.

Таулула Азиядан кыайтхандан сора Акъ-Сууга келип, Шохайны кызын-жашын тобып, ёлоп кетгинчи ала бла байланышкы жюрюпт турганды. Сөксенинчи жыл Бакуда аушаканды.

Немисиле бери келгенде уа, эллилени жыйып, Шохайга староста бол дегендиле. Алай ол унамагыла. Муны уа бир аламат аты болганды. Аны сейирбөз дегендеринде уа, Ботта ул, ажирин да алып, кече бла тауга чыгып кетеди. Ала кетгинчи, ол элге кыайтмаганды.

Кёйрочюлөккө кезинде уа Шохайны кызын-жашын таулула Акъ-Сууга тиешди. Анда колхозда алма-кертме бахагъа кылауур эди. 1954 жыл ауруп ёлгенди.

Юйрочюно юсоюден айтханды, юй бийчеси Коюмезланы Зарият бла алты сабийлери болды. Бир жашлары Биазуркы устез эди. Урушун алып-да жыл ауруп ёледи. Юйоруларда уруш кетип, андан кыайтханды. Азырет юйкөне уа Акъ-Сууда жашап турганды. Кыауум жыл мында алда ауушханды Кызылары Духбарина. Тамара, Римма да бирер жерде уа кыайтханды. Азырет юйкөне уа Акъ-Сууда жашап турганды. Тамара Орта Азиядан кыайтмаганды. Анда ауушханды.

ОСМАНЛАНЫ Хыясы.

Бюгон - Архивде ишлегенлени коюмо

Архивни жамуат жашауда, терых билимбизни тыпюден тёлөгө болгъы этте магысанс улуу болганы сёзюсю. Бюгон бу службде ишлегенлени профессионал байрамлады. Аны бла байланыш Кызбарты-Малкыарны Архив службасынн татамасыны орунбасарны кызулугун толтургъан Зукумаланы Нелли бла ушакы бардырганды.

- Озгъан жыл алимле башха архивде, ол санда тыш кыралда да, кыабартылылары бла малякылары тыриштерини бла байланыш документлени ачык-ла жаны бла улуу иш бардыргандыла. Таулуланы юсоюргенден

барды. Бу ишини эксперт комиссия, ведомстволу архивлени ишлерине башчылык этуу жаны бла ёлбюмле бардырадыла. Архивни баш мураты - документлени жайшыдыра барыуду эмда саклауду. - Саклырга дейсиз, бу кый-

«Усталыгыбызны кесине тарткан бир сейир кючю барды»

жаны документле табылгъанмыды?

- 12/09 фоннда аллай материал кёлпюдө. Аланы асламы Грубияны ара архивинден келтирилгенди. Анда сёз 19-чу бюкорно юсоюден барды, жерлени эмда малякыр обществода тукумлары, бай-бийлени, ёздөлени, кыара халкыны айыруу бла байланыдыла. Север Осетин-Аланында келтирилгенди документле. Ала да жер бла байланыдыла эм 19-чу өмюрно ачыргында жазылгандыла.

Андан тышында, РФ-ни Кырал ара архивинден да алгъанбиз магыны кытайтыла. Ала таулулары Орта Азияга бла Кызаказстанга зор бла кёйрочюлөк кезиюно юсоюдендиле.

- Окъуучула алааны хайрагыларга болушмууду?

- Хау, документле жарашырлыгында, читалыгы залда алааны тизмеси барды. Тарыхны сийгени, алимле алааны хайрагыларга эркиндиле.

- Бу заманда Грубияны архивлениде Росси бла байланыш документле жокъ этилип бардыла, ол санда малякыр халкыны юсоюден да, деген халпар жюрюк эди. Ол алаймы?

- Угай деп айталык тыюмле, алай ол иш болганды деп эштемгени. Мен оюм этгенден, архив ишини кертиси бла да сийген адам тарых магыналары болгъан документлени жокъ эттик, тыюмдо. Жукъуларыбыз тыриштеринде уа, жангыртуу иш бардыргыа эркилиги барды, магыналарына кетерген документле ол заманда кыайтханды.

Архивни фонду толтуруш толтуруш алааны?

- Хау, ол жаны бла эни жорук да аламы.

ыш иши бардыргыа битеу мадрала уа кыралгъанмыды?

- Жарсыуга, угай. Кесибизни кызулудан кеп зат кез жумушду да, алышка аны тамалларга онгубуз жокъду. - Бу болумда документле жаркусуу келиликерине кыркыуу жокъмууду?

- Жарсыуга, барды. Хауаны мылыгы улууду, температура да кетюроле-тише турды. Ол а муштуу кыйлырына себеплик этеди. Бир заманда аны ийиси битеу меккида да сөзиле эди, кыска заманы ичинде ишчилени хайрагыларны аны кетериге онг чакырганды. алай ол энди жайылык тыюмдо деп шарт айтырга кыйынды. Дагыда документлерибизни саклырга орунларыгы жокъдула, жазуулары богулары да тас болуп барды.

- Угай, акъ жетишмейди. Андан сора да, аны сатып алынуу жаны аламы кийрилгенди, хар закас да конкурса керте толтурурга керкинди. Ол кёпте созулгън, кыйын жумушду да, алышка аны тамалларга онгубуз жокъду.

- Бу болумда документле жаркусуу келиликерине кыркыуу жокъмууду?

- Жарсыуга, барды. Хауаны мылыгы улууду, температура да кетюроле-тише турды. Ол а муштуу кыйлырына себеплик этеди. Бир заманда аны ийиси битеу меккида да сөзиле эди, кыска заманы ичинде ишчилени хайрагыларны аны кетериге онг чакырганды. алай ол энди жайылык тыюмдо деп шарт айтырга кыйынды. Дагыда документлерибизни саклырга орунларыгы жокъдула, жазуулары богулары да тас болуп барды.

Кемчилик кёлпюдө, алай аламы.

ны кетериге жорешбиз. Сёз юнон, 2011-2013 жыллага республиканы цөлөгю программа хазырай турабыз, ол Правительствону планына кийирилгенди. Ол ишбизни тап кырауга болушур деп ышанабыз.

- Сиз оюм этгенден, архивде бек сейир документ кыайсыды?

Бизни бир башха жерде да болмагъан документлерибиз бардыла. Бек эскими 1811 жылда туз бла алыш-бёлюш этеген жерлени иштерини юсоюргенди. Ол тарых магынасы, кыагытынны кыачкысуу, переплетнуу сейирлиги бла да энциди.

Бизни бир башха жерде да болмагъан документлерибиз бардыла. Бек эскими 1811 жылда туз бла алыш-бёлюш этеген жерлени иштерини юсоюргенди. Ол тарых магынасы, кыагытынны кыачкысуу, переплетнуу сейирлиги бла да энциди.

Коллективбиз аламатды, бир бирге дау этуу дегенча кыужур залта арабызда ахар да кыромондиле. Естемелени а аталыкмына, коллектив культураны, бир бирни анылауу юппюсюдо деп. Бизни окъуучуларыбыз, архив документлени хайырлануучула кёлпюдө. Алай аладан бир ишчибизге да тарыхыуа кемелерди, анга адамланы оюмларыны бла тарыхыууларыны китабында жазуула да шагыртдыла.

Былдайд бир адманы белгилеп, башкысын айтмай кыоруга жарамас, алай, биринден, Раиса Ашухтованы, Оксана Шогенчуканы белгилерик эдим, ала архивде

кёп жылдан берме да бет жаркылы урунда. Лёвоксаны Рэн уа реставрация бла 35 жылдан артык заманы жорешти. Ашы специалистлерибиз да бардыла - Чечеланы Алим, Тимур Каров, Кыраваланы Жаннет энци ишлеп башлагъан сөзле да, кеспери иги жаны бла кёргозтөтдиле.

Былдайд тукум төрени юсоюден да айтырмыз эди. Шахманланы Алай Белмюндеден бирини тамакташ болуп иш кетирди, энци уа кызы Арзамат да бизни бла биргиди.

Байрам бла алгышпайла, алагыса саулуук, насып тийеми, иштен кыуанырга болсунла, битеу этен мурталы толсунла!

Ушакны ТИКАЛАНЫ Фатима бардырганды.

биз, алай Киргизияны архивинден жууап алыш келгендеми.

- Бу сагында кёпте не тюрюно шартны да Интернетде илейди. Архив документлени анда табарга онг бардымы?

- Кесибизни сыйтайбыз харкы. Алай анда жалаңда баркынок ишбизини, кылай документле алгъанбызны юсоюден жазыла. Архивде саклангъан тарых материалланы Интернетде басмаласак, фойдабыны тас этерикбиз. Мен акъыл этгенден, бу ишини дунюда бир архив да бардырлык тыюмдо. Бизни тикти-улерибизге көрө, документлерибизни электрон амалга кёйорюр юнон а, 58 жыл керек болушкуду. Алай, ким биледи, бара-барганды да бу иш да кырауыр.

Профессионал байрамгызыны алында ишчи нөгрөлерибизге не айтырлык эдигиз?

- Мен архив жумушну бла 1968 жылдан бери жорешме. Билим-сөз, не кеп ишлей сөзм да, кетерге пошюрки заманы кыркыуу сакыламы. Бу усталык аламатды деп да айталык тыюмле, алай аны кесине тартхан бир сейир кючю барды. Аны ишчилерибизни кёйрочюно 30 жылдан артык заманы ишлегенлери шартлык этеди.

Коллективбиз аламатды, бир бирге дау этуу дегенча кыужур залта арабызда ахар да кыромондиле. Естемелени а аталыкмына, коллектив культураны, бир бирни анылауу юппюсюдо деп. Бизни окъуучуларыбыз, архив документлени хайырлануучула кёлпюдө. Алай аладан бир ишчибизге да тарыхыуа кемелерди, анга адамланы оюмларыны бла тарыхыууларыны китабында жазуула да шагыртдыла.

Былдайд бир адманы белгилеп, башкысын айтмай кыоруга жарамас, алай, биринден, Раиса Ашухтованы, Оксана Шогенчуканы белгилерик эдим, ала архивде

кёп жылдан берме да бет жаркылы урунда. Лёвоксаны Рэн уа реставрация бла 35 жылдан артык заманы жорешти. Ашы специалистлерибиз да бардыла - Чечеланы Алим, Тимур Каров, Кыраваланы Жаннет энци ишлеп башлагъан сөзле да, кеспери иги жаны бла кёргозтөтдиле.

Былдайд тукум төрени юсоюден да айтырмыз эди. Шахманланы Алай Белмюндеден бирини тамакташ болуп иш кетирди, энци уа кызы Арзамат да бизни бла биргиди.

Байрам бла алгышпайла, алагыса саулуук, насып тийеми, иштен кыуанырга болсунла, битеу этен мурталы толсунла!

Ушакны ТИКАЛАНЫ Фатима бардырганды.

КЕРМЮЧ

Суратлары, кеслери да дуниягъа ачык

Тиширлуланы байрамларыны алында КЪМР-ни Култура фонду «Родугу» алында 2010-деген кёрмюч сыйлагъан эди. Анда жалаңда художникчаланы ишлерини кёрюрге болушкуду. Аланы саны уа жыйырма ючөге жетеди.

8-ми Мартта атап, бу культура арда быллай жарык байрам кыралгъаны ахшы тереге айланды. Бери келген кырауучула, мында тагыылган ишлени авторлары бла сөлөштик, улуу заууклык алып кетдиле.

Суратланы юсоюргенден айта, неге жораланады ала? Тиширлуу жер башында сийген неди? Ол иштен дунияда мамырылыкды, балаларына игилик этиш, ашырады ол жашуу. - Бу оюмны хар автор да кесима кёргозтөди, наторморда болсун, табыгытны ариулуугун ишлеген суратта да. Бу ишле алдырады кылга болуяны композицияланы авторларны, аланы ёз фантазиялары кванттандыргъан художникдени да» - деп жазды икусуветде Нелли Сундукова кёрмючю чакыруу кыагытында.

Ол юн республикалы суратчылары байрамлары, кёрмочери бла да алгышпайла Президентини сөлөткени Отарланы Суз келген эди. Ол бизде художник тукумула чыккыганларны да беллигенди. Акъ-кызылары, Агабайры эм Сундукова алапандыла. Эр кишиле Сузгатада крикисини, тиширлуу уа чыгармачылыкны юсоюден айтдыла деп, Роза алагыс пол кысымла саууга этгенди.

Тиширлуун ариулуугуна баш ара, эр кишиле аланы суратларын

ишлегендиле, постле назмула такъгандыла, композиторла музыка жазгандыла. Кёрмючде поэзия бла музика да эркин эдиле. Сундукова Кызуиланы Кыясынын тиширлууга агатан назмуларын, художница Светлана Бочкарёва да кеси кырагъан тизгинлени окугандыла.

КЪМР-ни кырал филармониясыны солисти Мухамед Камиров эки жыр айтырга керек эди. Алай ары

жыйылгъаны аны жибериге унамай, дагыда бир неча кере жырландыла.

Бизни тиширлуу не заманда да кёл усталыклары бла беллигинди. Бир кёрмючде уа ол бюкюнда анык кёрюнди. Натормортадан портретден, живопис ишленден сора да, паннола, батик, кийиле, го-беленле да тагыладыла мында. Фатима Хаджиева уа багылы ташлары болгъан сыргала, жокюкюда башха омыс затта бла кыраууну сейрге кыалдырганды. -Был сатылдыла да, деп соргаланна да кеп эдиле.

Кёрмючледе хытпадан, башха заттадан элынген го-беленле, паннола ары келгенлени сансыз кыюймаучу-дула. Елена Ювановы «Параллельные миры» дегени алайларды. Агабайланы Халиманы ишлери уа, гуржа да ашылгана, жарык, кёйно жарыгъан торсионлери бла кыуандырадыла.

Кёрмючде хытпадан, башха заттадан элынген го-беленле, паннола ары келгенлени сансыз кыюймаучу-дула. Елена Ювановы «Параллельные миры» дегени алайларды. Агабайланы Халиманы ишлери уа, гуржа да ашылгана, жарык, кёйно жарыгъан торсионлери бла кыуандырадыла.

Кёрмючде хытпадан, башха заттадан элынген го-беленле, паннола ары келгенлени сансыз кыюймаучу-дула. Елена Ювановы «Параллельные миры» дегени алайларды. Агабайланы Халиманы ишлери уа, гуржа да ашылгана, жарык, кёйно жарыгъан торсионлери бла кыуандырадыла.

Кёрмючде хытпадан, башха заттадан элынген го-беленле, паннола ары келгенлени сансыз кыюймаучу-дула. Елена Ювановы «Параллельные миры» дегени алайларды. Агабайланы Халиманы ишлери уа, гуржа да ашылгана, жарык, кёйно жарыгъан торсионлери бла кыуандырадыла.

Кёрмючде хытпадан, башха заттадан элынген го-беленле, паннола ары келгенлени сансыз кыюймаучу-дула. Елена Ювановы «Параллельные миры» дегени алайларды. Агабайланы Халиманы ишлери уа, гуржа да ашылгана, жарык, кёйно жарыгъан торсионлери бла кыуандырадыла.

Париса Нурмагомедова батик ишлери бла битеу республикагъа белгилди. Арт кезинде ол живопись бла корешеди. Аны «Кюз аты» деген наторморуну ариулуугу, анда музикалы кёз алынганды кетмейди.

Бизни республикада художникчыл кеп миллетлени келечилери-дла Аланы санында малякырадыла, кыабартыла, орустла, догерлине дагыштыла, корейле да бардыла. Ишлеринде да миллет аныды.

Кёрмючледе хытпадан, башха заттадан элынген го-беленле, паннола ары келгенлени сансыз кыюймаучу-дула. Елена Ювановы «Параллельные миры» дегени алайларды. Агабайланы Халиманы ишлери уа, гуржа да ашылгана, жарык, кёйно жарыгъан торсионлери бла кыуандырадыла.

Кёрмючде хытпадан, башха заттадан элынген го-беленле, паннола ары келгенлени сансыз кыюймаучу-дула. Елена Ювановы «Параллельные миры» дегени алайларды. Агабайланы Халиманы ишлери уа, гуржа да ашылгана, жарык, кёйно жарыгъан торсионлери бла кыуандырадыла.

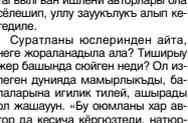
Кёрмючде хытпадан, башха заттадан элынген го-беленле, паннола ары келгенлени сансыз кыюймаучу-дула. Елена Ювановы «Параллельные миры» дегени алайларды. Агабайланы Халиманы ишлери уа, гуржа да ашылгана, жарык, кёйно жарыгъан торсионлери бла кыуандырадыла.

Кёрмючде хытпадан, башха заттадан элынген го-беленле, паннола ары келгенлени сансыз кыюймаучу-дула. Елена Ювановы «Параллельные миры» дегени алайларды. Агабайланы Халиманы ишлери уа, гуржа да ашылгана, жарык, кёйно жарыгъан торсионлери бла кыуандырадыла.

Кёрмючде хытпадан, башха заттадан элынген го-беленле, паннола ары келгенлени сансыз кыюймаучу-дула. Елена Ювановы «Параллельные миры» дегени алайларды. Агабайланы Халиманы ишлери уа, гуржа да ашылгана, жарык, кёйно жарыгъан торсионлери бла кыуандырадыла.

Кёрмючде хытпадан, башха заттадан элынген го-беленле, паннола ары келгенлени сансыз кыюймаучу-дула. Елена Ювановы «Параллельные миры» дегени алайларды. Агабайланы Халиманы ишлери уа, гуржа да ашылгана, жарык, кёйно жарыгъан торсионлери бла кыуандырадыла.

Кёрмючде хытпадан, башха заттадан элынген го-беленле, паннола ары келгенлени сансыз кыюймаучу-дула. Елена Ювановы «Параллельные миры» дегени алайларды. Агабайланы Халиманы ишлери уа, гуржа да ашылгана, жарык, кёйно жарыгъан торсионлери бла кыуандырадыла.

Лариса Нурмагомедованы «Кюз аты» наторморту.

Елена Юванованы «Параллельные миры» гобелини.

Париса Нурмагомедова батик ишлери бла битеу республикагъа белгилди.

Фатима Хаджиева уа багылы ташлары болгъан сыргала, жокюкюда башха омыс затта бла кыраууну сейрге кыалдырганды.

Патриот сезим гитчеликден башланады

Быйыл Улуу Хорамны 65-жыллыгына аталган жыйылуугагыта гитчеле, улуула да кыташканыны юсоюден дайым да айткылыглы турды. Ж.Казанко аты сабийлени эстетика жаны бла юйретуу арада школада музейле ёсюп келген тёлёно патриот халда юйретууде улуу магыналы болгъаны аталган «тёгерек стол» бардырылганды.

Аны ишине Нальчык шахарны Билим беруу департаментини баш специалистси Любовь Зюкова, Ветеранланы советини членери Борис Баксов, бу араны татамасы Айтхат Куннижева, анда белкомлени таматарлары Баччаланы Владимир была Ирина Карданова, ара шахарыбызны бир кыауум школларыни директорлары, аланы сабийлени юйретуу жаны бла орунбасарлары, школада музейлени таматарлары - Любовь Зюкова, бу араны татамасы Айтхат Куннижева, анда белкомлени таматарлары Баччаланы Владимир была Ирина Карданова, ара шахарыбызны бир кыауум школларыни директорлары, аланы сабийлени юйретуу жаны бла орунбасарлары, школада музейлени таматарлары - Любовь Зюкова, бу араны татамасы Айтхат Куннижева, анда белкомлени таматарлары Баччаланы Владимир была Ирина Карданова, ара шахарыбызны бир кыауум школларыни директорлары, аланы сабийлени юйретуу жаны бла орунбасарлары, школада музейлени таматарлары - Любовь Зюкова, бу араны татамасы Айтхат Куннижева, анда белкомлени таматарлары Баччаланы Владимир была Ирина Карданова, ара шахар

